

SUSTAINERGY 2

לאחר ציפייה ארוכה, שהתארכה עוד בכמה חודשים עקב מבצע "עמוד ענן", יצאה לדרכה התחרות השנייה, המתקיימת במהלך כנס הנוער הבינלאומי השנתי SUSTAINERGY, בנושא אנרגיות מתחדשות

בעיה של מודעות

מה היית משפרת, או מייצלת? צריך למנף את הפרויקט ולמצוא דרכים לשפר אותו ולעשות אותו אפילו יותר איכותי וייחודי.

למשל, תהליך המיון של הישראלים היה שונה מתהליך מיון התלמידים מחו"ל.

בחו"ל, כל המשתתפים קשורים לארגון שני-קרא network for youth excellence, ומכל מדינה הם נבחרו על ידי נציגי הארגון, באמצעות קריטריונים שהועברו אליהם מראש על ידי ועדת ההיגוי של התחרות.

בישראל, שלחנו פרסומים לכל בתי הספר בארץ וקול קורא, שכלל בקשה להגשת מועמדות של תלמידים דוברי אנגלית ברמה גבוהה, שעוסקים בתחום, או במגמות רלוונטיות, כמו כימיה, ביולוגיה, פיסיקה וכו'.

הכוונה הייתה שכל אחד מהמועמדים הישראליים יגיש עבודה כתובה כחלק מתהליך המיון. מסיבות כאלו ואחרות, בעיקר חוסר מוטיבציה וחוסר היכרות עם התחרות, לא התקבלו מספיק עבודות כתובות, והיה צורך להתגמש מבחינת תהליך המיון. נאלצנו להסתפק בהמלצת בית הספר ובראיון טלפוני באנגלית, וזה מחזיר אותי לבעיית שיווק הכנס בתוך בתי הספר.

עוד סוגיה שאנחנו מתלבטים לגביה, היא הצמדת כנס הנוער, לכנס אילת-אילות לאנרגיה מתחדשת. באופן טבעי, זה נכון לעשות, אבל טכנית זה הרבה יותר קשה. זה דורש מהצוות המצומצם של החברה לאנרגיה מתחדשת, לעסוק בעצם בשני כנסים במקביל.

בנוסף, עדיין לא הצלחנו לרתום את משרד החינוך. הוא אמנם מעודד את הפרויקט, אבל לא באופן אקטיבי. יש משרדי ממשלה אחרים, כמו משרד התמ"ת ומשרד החוץ, שמעורבים יותר בזכות הכנס הגדול באילת.

רב פעם אחת, כבר יהיה מעורב גם בפעמים הבאות, אבל זו עבודה קשה. תחום האנרגיות המתחדשות איננו תחום שנלמד בפני עצמו בבתי הספר. זהו תחום חדש יחסית והוא לא מוכר גם למורים, ועל כן חסר החיבור הטבעי והקל. יש בתי ספר שיש להם תכניות ייחודיות, או פרויקטים הקשורים לתחום, לדוגמה המדרשה בשדה בוקר, ואז קל יותר לרתום אותם לפרויקט.

"עם הזמן, ככל שיכירו יותר את האירוע ואת הערך המוסף שלו, יהיה לנו קל יותר לקבל שיתוף פעולה ברמה המתבקשת - גם מבתי הספר וגם מהתלמידים."

בנוסף, התחרות שלנו עדיין לא ידועה בחלק גדול מבתי הספר, ולכן רואים את הפוסטר של התחרות ושמים אותו בצד, כי מבחינת סדר עדיפויות, זה לא במקום מספיק חשוב. המטרה שלנו היא להגיע לכמה שיותר בתי ספר בישראל, ומדובר בעבודת שטח סיועית. היום אנחנו עובדים עם כ-15 בתי ספר, שזה ממש לא הרבה. יש תחרויות אחרות שקיימות כבר זמן מה, שהרבה מבתי הספר בישראל יודעים עליהן, כמו פרויקט הכספות מטעם מכון ויצמן, תחרויות שעוסקות בפיסיקה, תחרות המים של שטוקהולם ועוד. אבל הן קיימות כבר הרבה זמן, ומהבחינה הזאת, אנחנו עדיין בראשית הדרך. עם הזמן, ככל שיכירו יותר את האירוע ואת הערך המוסף שלו, יהיה לנו קל יותר לקבל שיתוף פעולה ברמה המתבקשת - גם מבתי הספר וגם מהתלמידים."

28 צעירים וצעירות, משתים עשרה מדינות (כולל ישראל), הגיעו לארבעה ימים מרוכזים של מדע ומדבר. הם באו לערבה בטיסה מארה"ב, צילה, דרום קוריאה, צ'כיה, גרמניה, הונגריה, איטליה, ספרד, פורטוגל, קרואטיה וליטא, כדי לקחת חלק באירוע מתוכנן ומוקפד, שכל עניינו הוא עידוד מדענים צעירים לקחת חלק בעולם האנרגיות המתחדשות. חודשים רבים תוכננו הכנס והתחרות, אשר למגינת הלב, נדחו מנוכחם בר 2012 למרץ 2013. הורים רבים ומודאגים סיכרו לשלוח את ילדיהם לישראל, שבאותם ימים סבלה מהפגזות והייתה בעיצומו של מבצע סופו לא נראה אז לעין.

אבל הציפייה השתלמה והם הגיעו, כולם, למעט הרומוני שחלה יומיים לפני תחילת הכנס וארבעה ישראלים, אשר מסיבות שונות, לימודיות בעיקר, נאלצו לוותר על האירוע. לעומתם, דווקא הגיעו שניים שבחרו לוותר על הנסיעה לפולין ולבוא לכאן.

את הכנס והתחרות ריכזה נעמה אלוני, מטעם החברה לאנרגיה מתחדשת אילת-אילות. "כל המשתתפים חולקו לצוותים עוד לפני נובמבר", מספרת נעמה. "התלמידים בחרו מראש את נושא הפעילות וגם ידעו מראש את המשימות שלהם - למצוא שיטה חדשה, או לשפר שיטה ישנה. נושא העל של התחרות היה "התייעלות אנרגטית" והמשתתפים יכלו לבחור תחומים מרשימה של תשעה בסך הכל, ביניהם Biomimicry (חיקוי של הטבע), תחבורה ציבורית בערים, צינון באקלים מדברי, מחליפי חום במבנים לצורך חימום וקירור פאסיבי וייצור תאורת לדים חסכניים באנרגיה.

היו קשיים מיוחדים?

"אחד מהמכשולים שלנו הוא שיווק הפרויקט בישראל, בקרב בתי הספר. בית ספר שמעו"

חשוב לציין, שאנחנו עדיין מחפשים שותפים שיתמכו כלכלית בפרויקט, לא באופן חד-פעמי, אלא מתמשך. למשל, חברות שעוסקות בתחום האנרגיה המתחדשת, בארץ ובעולם. איך היית מסכמת את הכנס והתחרות? "בסך הכל, היה מאוד מוצלח. החברה היו מקסימים ורציניים, הכל התנהל על הצד הטוב ביותר. זה היה קשה מאוד להחליט על ביטול האירוע בנובמבר, אחרי כל העבודה שהשקענו, אבל עם זה, אני מאוד מרוצה מהתוצאה.

"אני לא יכול לחשוב על תחרות דומה בעולם והייתי כבר בסין, שוויץ, פינלנד וכמובן בכנסים רבים בהונגריה ולא ראיתי משהו דומה."

למרות החרדות והתסכולים שליוו אותי בשבועות שקדמו לכנס, ולמרות כל הקשיים, בסופו של דבר, מדובר בפרויקט מאוד משמעותי ומאד ייחודי וחשוב לחבל ולמדינה, כי עכשיו יש לנו עוד שגרירים, שמדברים בחיוב על מדינת ישראל. למשל, הבחור מקרואטיה, שאימו לא נתנה לו לצאת לתחרות, בגלל שזה בישראל - הוא

ומהישראלים. "ישראל מוצאת חן בעיניי, היא אחת הארצות האהובות עליי וביקרתי כבר בהרכבה ארצות. מצאו חן בעיניי גם התושבים המקומיים, שהם מאוד מגוינים".

לא פחדת לבוא לכאן?
"באירופה שומעים רק על עזה, הגדה המערבית וטרור, ובעצם זה בכלל לא ככה. הרגשתי מאוד בטוח בישראל".

מכל המדינות שהיית בהן, בחרת לחזור דווקא לישראל. למה?

"קודם כל, כי רציתי. רציתי להרגיש את האווירה של ישראל וגם לבקר בתל-אביב. יש שם חוף נחמד ובכלל הרבה מקומות נחמדים. זו העיר הכי אירופאית במזרח התיכון. אילת היא יותר עיר לתיירים, תל אביב יותר אירופאית ומציעה מהכל. באתי להירגע, טיילתי ביפו, פשוט שוטטתי וטיילתי, כשהייתי רעב אכלתי, ובכל מקום אפשר למצוא אוכל. אני הכי אוהב חומס, וכשמזמינים לו את האווירה, הסלטים והבשר, זה נותן את הטעם של האוכל המקומי. (עם זאת, אדם טוען שהחומס בהונגריה, דומה מאוד לחומס ביש-ראל...)".

מה התפקיד שלך במסגרת הכנס הנוכחי?
"השנה, אני כאן כיועץ ועוזר לצוותים עם המשך בעמוד 9

רוצה לחזור לכנס הבא בתור יועץ. משתתפי SUSTAINERGY נחשפו לפרויקטים בחבל ולאנשים שעומדים מאחוריהם והתרגשו מהדברים שנעשים אצלנו בצורה בלתי אמצעית. קיבלנו מהמשתתפים תגובות מדהימות. זה חיזק אצלנו את התחושה שיש לנו בהחלט במה להתגאות ואנחנו מאמינים שיש לנו פרויקט חינוכי עם פוטנציאל גדול מאחורינו".

מי זכו בתחרות?
"שלושה צוותים מתחומים שונים זכו בכרסים כספיים שנעו בין 500 דולר ל-700 דולר. השנה היה גם צוות אחד שנבחר על ידי משתתפי הכנס, כצוות שהציג את הפרויקט החדשני והמקורי ביותר. במקרה, היה זה גם הצוות שנבחר על ידי השופטים לקבל את המקום השני בתחרות".

חומס, תל אביב וכנס מיוחד

אדם ליפיטס, בן 20 מהונגריה, מהווה דוגמה טובה לשגריר של רצון טוב, שכן אדם כבר הגיע לכאן בכנס הראשון, כמתחרה והשנה חזר כיועץ. ב-2011 הוא ביקר לראשונה בישראל ומאז התרשם מהמדבר, מהדקלים

רחל

ניסוי בהמסת קרח

אזיב

טקס הסיום וחלוקת הפרסים

הפרויקטים ועם הפרזנטציה. אני מצטרף לכל צוות לכמה דקות, דן איתם, עוזר להם להיות יעילים יותר. לפעמים גם עוזר לנעמה. כל פרויקט הוא טוב מאד. זה מיוחד מאד מה שקורה פה. אני לא יכול לחשוב על תחרות דומה בעולם, והייתי כבר בסין, שוויץ, פינלנד וכי מובן בכנסים רבים בהונגריה ולא ראיתי משהו דומה".

למה זה כל כך מיוחד?

"קודם כל, באים לכאן אנשים מכל העולם וממציאים טכנולוגיות חד-שות, את העתיד. גם המבנה של התחרות שונה ממקומות אחרים, וגם בגלל שאתה לא לחוץ כמו בתחרויות אחרות, שם מכניסים אותך לאולם גדול, נותנים לך משימה לבצע ואתה מקבל ציונים. פה אתה מציג את הרעיון שלך, ויש לך שלושה ימים לעבוד על זה ולהציג".

האם היית ממליץ לאחרים להגיע לכנס הזה?

כן. כי זה בישראל וכי מזג האוויר כאן בפברואר נעים ובגלל המבנה של הכנס, המפגש עם האנשים וההזדמנות להתאמן באנגלית. התחרות הזו יותר קרובה לחיים האמיתיים, כי אתה צריך להיות חבר-תי, לדון עם אנשים אחרים, זה הרבה יותר אינטראקטיבי. יש הזדמנות גם למפגשים חברתיים ולתקשורת בין-אישית. למשל, ישבנו אתמול כל החברה ודיברנו על מדע. יש כאן אנשים חכמים מכל העולם, אנחנו לומדים שפות חדשות ומאד נהנים במהלך חמשת ימי הכנס".

בין קוריאה לאשקלון

רחל יסקיאס, בת 18, מאשקלון, לומדת באורט אפרידר, במגמת מדעי הסביבה.

במהך השנה שעברה, מורה סיפרה להם על הכנס ואמרה שצריך לדעת טוב אנגלית. רחל מספרת שהגעתה לכנס הצליחה עם לא מעט מזל, אבל השפה הגבוהה והאנטיילגנציה שפשוט "נשפכת" ממנה, מבהירות שיש כאן הרבה מעבר למזל.

"לפי הפרופ' שדיבר איתי בטלפון, לא עמדתי בקריטריונים הנדרשים של האנגלית ומאד התאכזבתי. אבל, חודש-חודשיים ועוד לפני שה-כנס נדחה מנובמבר למרץ, התפנה פתאום מקום ואני נכנסתי! הנושא שבחרתי בו היה תחבורה ציבורית".

מתי יצרת קשרים עם תלמידים נוספים מהכנס?

"מיידי אחרי בחירת הנושאים. אני הייתי בצוות עם עוד שלושה אנשי-שם - מספרד, קרואטיה ותל אביב. החלפנו מידע ורעיונות וכבר נוצרו קשרי חברות. במהלך מבצע עמוד ענן הם מאד דאגו והתעניינו בשלומנו. הכנס נדחה, כולם התבאסו, אבל נשארנו כל הזמן בקשר עם נעמה ואחד עם השני".

איך את מתרשמת מכל האירוע?

"ההרגשה היא שזה כנס מאד מיוחד, הטיסו לפה אנשים (חלקם טסו יום שלם כדי להגיע לכאן), אנשים שבאו לישראל, שהיא לא הכי אהודה בעולם. אבל ברגע שהם מגיעים לכאן, הם מתאהבים והם יהיו סוכנים נהדרים שלנו בעולם.

גם הצוות שעובד איתנו מאד משקיע ומאד מקצועי, ובמיוחד נעמה. היא כל הזמן עובדת מאד קשה, וכבר בטלפון אפשר היה לקלוט שהיא אדם מאד טוב. ביום הראשון ירדנו מהאוטובוס בקיבוץ יהל, שם אנחנו לנו, היה חושך כמעט מוחלט, לא ראינו כלום ואז היא אומרת: Hi guys! וישר ידעתי שזו נעמה. אני חייבת להודות, שהיא אפילו יותר ממה שציפינו..."

יצרת כאן קשרים מיוחדים?

"בוודאי! השותפה שלי לחדר היא מקוריאה וזה מדהים! זו הזדמנות נפלאה לפגוש אנשים והתמזל מזלי להיות כאן ולקחת חלק בפרויקט הזה.

היא ואני אפילו מצאנו מכנה משותף - ראיתי פעם סדרות קוריאניות והסתבר שראינו את אותן הסדרות... זה באמת עולם קטן, אבל עם מנטאליות מאד שונה ואני לומדת המון. למשל, היא גילתה את האגס! מסתבר שאין בקוריאה אגסים והיא מאד אהבה את זה. כולם נהיו פה חברים, ובערב הכי כף, יושבים עם גיטרות, מנגנים ושרים, ובבוקר לומדים, עובדים, ממציאים המצאות ומבצעים משימות".

גל נקדימון